
De eerste brief aan Korinthe in hoofdlijnen

Wonen in Korinthe

De stad Korinthe neemt in de bediening van Paulus een grote plaats in. Minstens anderhalf jaar lang heeft hij hier gewerkt (Hand.18) en daarnaast hebben we nog twee forse brieven van samen 29 hoofdstukken die aan christenen in deze stad gericht zijn.

Korinthe was al heel vroeg een belangrijke stad vanwege de gunstige ligging voor de handel en werd groot en welvarend toen hij in 44 v.Chr. werd herbouwd door de Romeinen. De stad was beroemd om de Spelen die er werden gehouden en had ook een grote Apollo-tempel en een grote acropolis.

Korinthe was voor christenen geen gemakkelijke plaats om te wonen. Dat blijkt al als Paulus daar voor het eerst komt (Handelingen 18). Er werden in deze stad veel afgoden vereerd en je kwam de afgodendienst overal in het alledaagse leven tegen; ook in het zakenleven en bij de sport. Wie in deze stad als een christen wilde leven, moest dus echt een aantal dingen anders gaan doen. Niet voor niets schrijft Paulus: *'Daarom dan, mijn geliefden, ontvlucht de afgoderij'* (10:14).

De reden van de brief

Dat er een verschil bestaat tussen de wereld en de gemeente, hoeft ons natuurlijk niet te verbazen. Paulus schrijft zijn brief echter aan een wereldse gemeente; een gemeente waarin de wereld een plaats heeft gekregen ofwel heeft behouden.

Ver gekomen

Ogenschijnlijk lijkt dit een gemeente die ver gekomen is op basis van de genade die ze in Christus ontvangen hebben. De gemeente is rijk in woord en kennis; heeft geen gebrek aan genadegaven en is gefocust op de openbaring van Jezus Christus (1:4-9). Men heeft de zaken goed op orde (4:8). Waarschijnlijk werd er door andere gemeenten met respect naar deze gemeente gekeken (4:10).

Zorgwekkende berichten

Paulus, de bouwmeester van deze gemeente (Hand.18:11; 1Kor.3:10), kijkt echter met andere ogen. Hij kent als geen ander de tegenkrachten waarmee een gemeente van God te maken krijgt. Als God bouwt, verschijnt ook satan op het toneel. Paulus kent enerzijds het geheim van de kracht waardoor Gods gebouw, tegen alle weerstanden in, blijft staan, maar kent ook de verwoestende uitwerking van ogenschijnlijk 'kleine zaken', die een hele gemeente kunnen laten instorten (10:12).

De berichten die hem van diverse kanten bereiken over de praktijk van het gemeentelven (1:11; 5:1; 11:18; 16:17) doen Paulus besluiten om (opnieuw en uitgebreider - 5:9) een brief te schrijven naar deze gemeente, hun leiders en andere gelovigen (1:2). Ook stuurt hij Timothéus 'achter de brief aan' (16:10), ter voorbereiding van zijn eigen bezoek (4:17-21).

De situatie is ernstig en vraagt om een stevige aanpak. Omdat er intern een heel aantal zaken niet op orde zijn, loopt de gemeente, Gods tempel (3:16; 6:19), de kans om ernstige schade te lijden, met alle gevolgen van dien voor het getuigenis van Gods koninkrijk (9:12; 10:32; 14:23) en het heil van broeders en zusters (8:11-12).

Het meest zorgwekkende is misschien nog wel dat men het zelf niet doorheeft hoe de zaak ervoor staat. Men is zelfverzekerd (5:6), op het hoogmoedige af (4:7) en geniet van de levensvrijheid die het geloof lijkt te geven (8:9). Maar juist degene die meent te staan, moet oppassen om niet te vallen (10:12).

Een spiegel voor onszelf

De brief is een fikse update voor een groep christenen die goed begonnen was en geestelijk al veel verder had kunnen zijn (3:1; 14:20); die al veel meer een zichtbare tempel van God had kunnen zijn. Niet aan iedere gemeente hoefde Paulus toentertijd de zelfde vermaningen te geven. Vandaar ook de open vraag aan onszelf, of ook wij - persoonlijk, als gemeente of als groep - een dergelijke vermaning nodig hebben.

Diverse leerpunten

Als we deze boodschap naast ons leven leggen, dan valt er genoeg te leren over de afzonderlijke onderwerpen die genoemd worden; zeker als we daar ook nog eens mee te maken hebben in ons leven. We komen onderwijs tegen over bijvoorbeeld: eenheid en verdeeldheid, zowel op het geestelijke vlak als in de dagelijkse omgang met elkaar; seksuele zonden en huwelijksleven; heilig leven in een afgodische omgeving, zonder wettisch te worden; eenheid en verscheidenheid in het gemeentelven; de invulling van de samenkomsten; omgaan met dwaalleer.

Principes

In de brief vinden we ook een aantal principes, die de inhoud verbinden. Ook daaruit komen weer leerpunten tevoorschijn.

Ik wil daarbij het beeld gebruiken van fruit op een fruitschaal. Het is niet een beeld wat Paulus zelf gebruikt (tempel (3), een deeg (5), een lichaam met ledematen (11) en tarwegraan (15), maar wat wel de inhoud van deze brief heel mooi samenvat.

1. Samenhang tussen geheel en deel

'En hetzij dat een lid lijdt, zo lijden al de leden mede; hetzij dat een lid verheerlijkt wordt, zo verblijden zich al de leden mede. En gijlieden zijt het lichaam van Christus, en leden in het bijzonder.' (12:26-27)

Eén rotte appel op de schaal steekt al het goede fruit aan en moet daarom verwijderd worden.

Paulus benoemt in deze brief zonden niet als op zichzelf staande gebeurtenissen, maar laat ons juist de samenhang zien tussen zondige daden van een of enkele gemeenteleden en de gevolgen daarvan voor het geheel van de gemeente.

De geestelijke kracht van een gemeente kan niet los worden gezien van het functioneren van ieder lid afzonderlijk. Niet alleen de gemeente van Christus wereldwijd, maar ook iedere plaatselijke gemeente of groep gelovigen als onderdeel daarvan, is een mechanisme, waarin alle dingen met elkaar verband houden.

Dat geldt zowel voor de groeifactoren als voor de individuele zonden en zwakten. Positief: één gelovige in een gezin kan van grote betekenis zijn voor de andere ongelovige gezinsleden (7:14). Negatief: één kruimeltje gist (zonde) kan het gehele deeg (gemeente) bederven (5:6-8).

De verbanden die Paulus in deze brief legt tussen individu en groep, zijn erg belangrijk!

2. Een aanstekelijk getuigenis

Een thema wat we een aantal keren tegen komen, is 'getuigen'.

Getuigen is niet in de eerste plaats een activiteit, maar een levend getuigenis is het logische gevolg van het centraal stellen van Christus.

Een mooie schaal met goed fruit wakkert de eetlust aan en trekt eters.

- In het begin van de brief maakt Paulus duidelijk dat we niet de inhoud en de presentatie van het getuigenis moeten veranderen om de mensen maar naar de mond te praten. De gekruisigde Christus moet centraal staan (2:2). Laten we ervoor oppassen dat de vorm niet de aandacht afleidt van de inhoud van het getuigenis.
- Ten tweede laat Paulus zien dat een aanstekelijk getuigenis alles te maken heeft met eenheid en liefde. De woorden kunnen mooi zijn, maar de daden geven de woorden gezag (Joh.13:35).
- Ook laat Paulus zien dat een gemeente juist intern de zaken op orde moet hebben (5:12-13) en dat er dan vanzelf een getuigenis naar buiten zal zijn (14:23).

Kortom, een aanstekelijk getuigenis heeft alles te maken met dicht bij de Schrift en de Bron blijven, met eenheid en liefde en met een heilig leven voor God. De Heere doet de rest!

3. Het principe van het kruis

'Wij prediken Christus, de Gekruisigde, voor de Joden wel een ergernis, en voor de Grieken een dwaasheid.' (1:23)
'Want ik heb mij voorgenomen niets te weten onder u, dan Jezus Christus, en Die gekruisigd.' (2:2)

Het principe van het kruis betekent niets anders dan sterven.
Wij hebben een Heere en Heiland die door de dood gegaan is.

Door een vrucht in de grond te stoppen, krijg je een nieuwe boom met nog meer vruchten. Ook de fruitboom moet ieder jaar weer een beetje sterven. De oude bladeren moeten plaats maken voor nieuwe bladeren, takken en vruchten. Sterven om te leven is een natuurgegeven.

Een aanstootgevende boodschap

Als echte Grieken, waren de Korintiërs verzot op het vergaren van kennis (sofia), vooral als het dan ook nog eens gepresenteerd werd met veel retoriek. Door veel kennis was het volgens hen mogelijk om het goddelijke, het onsterfelijke, te bereiken.

- De boodschap van het kruis, dat mensen niet worden gered door wijsheid, maar door Gods liefde, door het offer van een gekruisigde Jezus, sloot totaal niet aan bij hun denken. 'Hoe kon een God die dood ging ooit daarna nog gediend worden als een levende Heere?' Deze boodschap was voor de Grieken een belachelijk idee (1:23).
- De gedachte aan een opstanding der doden stuitte de Grieken ronduit tegen de borst (zie 1Kor.15:12). Men vierde de dood als de bevrijding van het lichaam, waardoor de ziel eindelijk bij God kon zijn en verafschuwde het idee dat God weer iets zou doen met dode lichamen.

Ook de Joden, die erg hechtten aan de vroomheid als weg tot God, vonden de boodschap van het Kruis aanstootgevend, omdat alles waarmee ze voor God dachten te scoren geen waarde had ten overstaan van het Kruis.

En als de boodschap dan ook nog eens gebracht werd in alle eenvoud, zonder opsmuk van woorden, dan was het scenario compleet: Paulus was een dwaas.

Voor de Grieken en Joden die tot geloof kwamen, was het een heel proces om deze gedachten los te laten en in te ruilen voor de gezonde leer die Paulus bracht (2Kor.10:5).

De betekenis van het kruis

Vandaag en tijdens het gezinskamp ligt de vraag bij óns hoe wij tegen de waarheid van een gekruisigde Christus aankijken.

De weg van het kruis was de enige manier waarop God ons wilde en kon redden en terug kon brengen bij Zichzelf. Het kruis was de enige manier om ons van doel-missers weer mensen te maken die naar de wil van God zouden gaan leven. Het intense lijden van Jezus was nodig voor de redding van de wereld, voor de redding van jou en mij.

- Door het kruis werd allereerst het probleem van onze schuld opgelost (Rom.3:23-24; 5:1). Christus betaalde eens en voorgoed met Zijn leven de prijs die wij nooit konden betalen. Het is volbracht!
- Christus nam ons echter ook mee in Zijn dood en het nieuwe leven daarna en loste daarmee het probleem van onze zondeverslaving op (Rom.6:5-7; Kol.1:13-14; 2:13). Wij zijn met Hem ook opgestaan in een nieuw leven, waarin de zonde geen macht meer heeft. Bij de dood houden namelijk alle claims op. De dood maakt vrij van welke schuld of macht dan ook.

Jezus Christus was de graankorrel die stierf en die daardoor nieuw leven gaf (Joh.12:28).

In Christus hebben we alles gekregen om een compleet nieuw leven te kunnen gaan leven (2Kor.5:17). In 1Kor.1:30 spreekt Paulus over '*Christus Jezus, Die ons geworden is wijsheid van God, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing.*'

Als God ons zo - door het kruis - wilde redden van schuld en verslaving, om ons daarmee weer in staat te stellen om naar Zijn wil te gaan leven (Kol. 3:1-3; 9-10); om zo een levende getuige van Zijn opstanding te worden, dan is het principe van het kruis dus ook de richtlijn voor ons nieuwe leven.

Sterven aan onszelf

Het principe van het kruis betekent niets anders dan sterven. Ook voor ons.

'Ik ben met Christus gekruisigd en ik leef, maar niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en wat ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof in de Zoon van God, Die mij liefgehad heeft, en Zichzelf voor mij overgegeven heeft.' (Gal.2:20)

Bezig zijn met deze brief van Paulus is uitermate nuttig in deze tijd, waarin 'ik' centraal staat. Nuttig, maar tegelijk ook pijnlijk, omdat 'ik' moet gaan buigen onder de Heere Jezus Christus. Christus volgen betekent: sterven. Een 'kruis' door onszelf; elke dag weer opnieuw (2Kor.4:10; Ef.4:22-24). En het aanvaarden hiervan botst met onze menselijke natuur. We willen leven. We willen de zaak onder controle houden. We willen onszelf handhaven. We willen zo graag heersen in plaats van dienen. We zijn zo gemakkelijk bezig met onze belangen, ten koste van Gods belangen.

Het principe van het kruis in de eerste Korinthebrief

In deze brief aan Korinthe wordt heel goed duidelijk hoe de strijd tussen onze dood en het leven van Christus zich in de praktijk afspeelt. Overal komen we het principe van het kruis tegen.

- 3:3 Nijd en twist. Vleselijk gedrag. Zo bezig zijn met jouw visie, dat je uit het oog verliest dat je met broeders en zusters te maken hebt. Het kruis opent onze ogen voor de ander.
- 4:7 Roemen in alles wat je bereikt hebt, maar over het hoofd zien dat je basis totaal verzwakt is. Het kruis leert je alleen te roemen in Christus.
- 5:7 Niet meer luisteren naar je oude baas.
Het kruis maakt je vrij van de heerschappij van de zonde.
- 6:7 Niet kunnen buigen voor elkaar. Jezelf willen handhaven, ten koste van het getuigenis.
- 6:20 Duur gekocht. De verplichting van het kruis om God voortaan te verheerlijken.
Korte metten maken met zonde. Afstand houden, ook van mensen. Wat kan dat pijn doen.
- 7 Het kruis in je huwelijk. Op de ander gericht zijn, ook als het moeilijk wordt.
- 8 Offervlees. Gericht zijn op het dienen van de ander met het oog op zijn of haar behoud.
Worden zoals Christus (Rom.15:3). Paulus navolgen (9:20-22; 10:33).
- 10-11 Het avondmaal. De gemeenschap hebben aan de dood van Christus.
- 11+14 De plaats van de vrouw in de gemeente. Onderdanigheid gaat tegen je vlees in.
De man heeft de taak om te lijken op Christus.
- 12 Gaven, die alleen werkzaam worden door het kruis.
- 13 Agapé-liefde. Ef.5:1-2. De kruisvorm.
- 14 Gods belang in het oog houden. Ons gedrag moet het getuigenis niet blokkeren.
- 15 Het kruis en de opstanding geven reden tot dwaalleer.
Logisch, want hierdoor wordt de nederlaag van de vijand verdoezeld.
- 16:8-9 Het kruis is zo sterk! Door kunnen gaan, ondanks de tegenstand.

Een appèl

Je woorden, je kennis of wijsheid, je geestelijke vrijheid, je profetische gaven of je positie kunnen imponeren bij de mensen, maar slechts je handelen vanuit het Kruis, laat zien waar je kracht ligt.

- In hoeverre leven wij vanuit het Kruis en is ons leven doortrokken van het Kruis?
- In hoeverre stemmen onze woorden overeen met onze daden?
- Hoe nauw nemen we het met zonden in ons persoonlijke leven en onder ons?
- Hoe bewogen zijn we met de mensen om ons heen en met de geestelijke opbouw van onze broeders en zusters in het bijzonder?
- Wordt Christus in ons leven zichtbaar?
- Kunnen we vrucht dragen voor God zoals een graankorrel, die juist door te sterven vrucht draagt (Joh.12:28)? De weg van heiliging is er niet één van streven, maar van sterven. Christus volgen, betekent de weg gaan naar beneden, om daarna de heerlijkheid te mogen ingaan (Fil.2:5-11).
- Kunnen we het nazeggen wat er staat in Gal.5:24? *'Die van Christus zijn, hebben het vlees met zijn hartstochten en begeerten gekruisigd.'*

Elisabeth Elliot, die veel van de werking van het kruis in haar leven meemaakte, schreef eens: 'Beoordeel de opbrengst van je leven naar het verlies en niet naar de winst.'

Laten we elkaar oproepen (vermanen, bemoedigen) om dichtbij de Basis te blijven; dichtbij de waarheid van het Kruis. Laten we elkaar bemoedigen in het loslaten van alles wat geen Christus is.

Het is de wens van mijn hart dat de bijbelstudies naar aanleiding van deze brief tot grote zegen zullen zijn voor onszelf en onze gemeenten en gezinnen, tot eer en glorie van Jezus Christus!

Gouda, mei 2011
Bastin Romijn